

1701-0177-32/23

Baranya Megyei Kormányhivatal		
Eljárás szám:	1701-33/23	
Évesítés:	2023 DEC 06.	Évesítés:
Gazdálk:	Ügykezelő:	Előzmény:
HTA	Dr. Ötvös	

A Pécsi Törvényszék ítélete

F/1100

Az ügy száma: 5.K.700.760/2023/17.
Eljáró bíró: -----

A felperes: Gerulus Kft.
(2337 Délegyháza 61/36. határút)

A felperes jogi képviselője: Kozeschnik és Társa Ügyvédi Iroda
ügyintéző: [] it ügyvéd
([])

Az alperes: Baranya Vármegyei Kormányhivatal
(7623 Pécs, József A. u. 10.)

Az alperes jogi képviselője: dr. Ötvös Tünde kamarai jogtanácsos
(alperes cmén)

A felperesi érdekelt: Office Immo Kft.
(7634 Pécs, Bajmi dűlő 35/1)

A per tárgya: hulladékgyűjtési bírság

Rendelkező rész

A bíróság az alperes 1701-16/2023. számú határozatát a közlésre visszamenőleges hatállyal megsemmisíti.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 48.000 (negyvennyolcezer) forint perköltséget.

A feljegyzett 30.000 (harmincezer) forint eljárás illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

[1] A bíróság a megelőző eljárás iratai, a kereset, a védírat, a felek és a felperesi érdekelt perben tett nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

- [2] A felperes szállítmányozással, földmunkával, útépítéssel, közműépítéssel foglalkozó, gépparkkal rendelkező vállalkozás. A felperesi érdekeltenél bérleti szerződést kötött a felperesi érdekeltenél tulajdonában álló Pécs 44124 hrsz. alatti ingatlanon (a továbbiakban: ingatlan) földmunka és tereprendezés feladatokra. A felperes vállalta, hogy két munkagépet és az azokat üzemeltető személyeket biztosít a felperes számára a munkálatok elvégzése céljából.
- [3] A felperes alkalmazottai a munkát 2023. március 1. napján megkezdték.
- [4] Az alperes bejelentés alapján az ingatlanon, rendőri intézkedés mellett 2023. március 2. napján helyszíni szemlét tartott. A szemle során megállapította, hogy egy kb. 50 m³-es térfogatú szabályos földmedrű gödröt ástak az ingatlan ÉK-i területén, mely mellett földmunkát végeztek a felperes alkalmazottai két földmunkagéppel (kotró, dózer). A munkálatokat a felperes alkalmazásában álló . . . irányította. Az alperes rögzítette, hogy a földgödör vegyes összetételű hulladékkal volt telítve, és a kiásott gödör környezetében további, összességében kb. 15 m³ mennyiségű textil, fém, gumi hulladék volt megtalálható a földfelszínen elterített formában.
- [5] . . . a helyszínen nyilatkozott arról, hogy az előző napi tereprendezés során kb. 30 m³ mennyiségű beton, föld és gyökérzet keverék keletkezett, melyet áttoltak a 44124 hrsz. alatti ingatlan melletti területre, a toronyház Ny-i oldalán lévő hulladék mellé. A szemle napján a rézsűs területre kitermelésre került a gyökérzet, majd a nagy mennyiségű gyökérzetnek ásatott egy 50-60 m³-es térfogatú gödröt és ebbe a gödörbe a dózerrel beletolta a tuskókat, gyökérzetet, majd 35-40 m³ mennyiségű, ezen kiszedett összetételű anyaggal feltöltötték azt. A területen lévő földes-gyökeres anyagnak gondolt, az alperes által fémhulladéknak, textilhulladéknak, gumiőrleménynek azonosított hulladékot kb. 10 m³ mennyiségben betolták a gödörbe. Területen elterítve ezen hulladékból 15 m³ mennyiség volt. Előadta, hogy nem tudták, hogy ez hulladék, és vállalta, hogy kiszedi azt onnan, ami még a szemle során az alperes és a rendőrség jelenlétében meg is történt.
- [6] A kitermelés során láthatóvá vált a földmedrű gödörben elhelyezett hulladékok összetétele és azok aránya, mely alapján az alperes megállapította, hogy a fa gyökérzet, fa tuskó hulladék, mely földtani közeggel minimálisan keveredett kb. 35 m³ mennyiségű, míg a gödörben elhelyezett egyéb fém-, textil-, gumihulladék, big-bag zsák hulladék kb. 15 m³ mennyiségű volt.
- [7] Az alperes azt is rögzítette a helyszínen, hogy a felperes a Pécs 44120 hrsz. alatti ingatlan és a Pécs, 44111 hrsz. alatti ingatlan határvonala közvetlen környezetében, a Pécs 44124 hrsz. alatti ingatlanon túlterjeszkedve, a meglévő hulladékhalmaz mellé, valamint azzal összeérve, illetve annak felületére kis mértékben ráhelyezve kb. 30 m³ mennyiségű, a Pécs, 44124 hrsz. alatti földmunka tevékenysége során keletkezett, illetve összegyűjtött (gyökérzet, betondarab, vízelvezetésre használt csövek hulladéka és földtani közeg összetételű) hulladékot helyezett el.
- [8] Az alperes a megelőző eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján a felperessel szemben kezdeményezett eljárást, melynek eredményeképp a 2023. május 31. napján kelt 1701-16/2023. számú határozattal a felperest engedély nélkül végzett hulladék ártalmatlanítási tevékenysége miatt 1.470.150 forint hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte.

- [9] Kötelezte továbbá a felperest, hogy gondoskodjon a tereprendezési munkálatok során elhelyezett valamennyi hulladéknak a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 31. § (2) bekezdésében meghatározottak szerinti szabályszerű kezeléséről a terület hulladéktól való teljes mentesítéséig. Az erről szóló dokumentumokat küldje meg az alperes számára és fizessen meg 53.813 forint eljárási költséget.
- [10] A határozat indokolása szerint a felperes a gödör mélyítésével és abba kb. 50 m³ mennyiségű hulladék elhelyezésével az érintett hulladék engedély nélküli ártalmatlanítását (hulladék lerakása talajba) valósította meg, mely cselekményen tetten érték. A hulladék „eltüntetése” az alperesi és rendőri jelenlét okán már nem valósult meg, a felperes a gödörből a hulladékokat visszatermelte. A felperes engedély nélkül ártalmatlanított vegyes összetételű, összesen kb. 50 m³ mennyiségű nem veszélyes összetevőjű hulladékot, melynek tömegben kifejezett mennyisége kb. 30,46 tonna. A hulladékártalmatlanítást a felperes kizárólag az alperes által kiadott érvényes hulladékkezelési engedély birtokában végezhetné volna.
- [11] A határozat indokolása rögzíti továbbá, hogy a felperes illegálisan, a Pécs 44120 hrsz. alatti, valamint a Pécs, 44111 hrsz. alatti ingatlan határvonalán a Pécs 44124 hrsz.-ú ingatlanról túlterjeszkedve, az ingatlan tulajdonosok hozzájárulása nélkül helyezett el kb. 30 m³ mennyiségű hulladékot, a szomszédos ingatlanon található hulladékhalom mellé, illetve arra rá, mely hulladék ugyancsak a hatósági fellépésnek köszönhetően került vissza az eredeti ingatlanra.
- [12] A határozat rögzíti, hogy a felperes által megvalósított cselekmények elsődleges célja a hulladékoktól való „megszabadulás” volt, részben azok elásásával, részben pedig azok ráhalmozásával egy korábbról meglévő hulladékhalmazra.
- [13] A felperes a magatartásával a Ht. 31. §-ába, a Ht. 61. § (1) és Ht. 61. § (2) bekezdésébe ütköző közigazgatási szabályszegést valósított meg, mely alapján az alperes a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) szerint eljárva bírság kiszabásáról döntött.
- [14] A határozat hivatkozik a Ht. 2. § (1) bekezdés 2. és 23. pontjára, 17. § (1) bekezdésére, a 31. § (1), (2), (2a) bekezdéseire, a 61. § (1), (2) bekezdéseire, a 84. § (1) bekezdésére, 86. § (1) bekezdés b) pontjára, a Szankció tv. 1. § (1) bekezdésére, 2. § (1), (2), (3) bekezdéseire, 6. § (3) és (5) bekezdéseire, a 9. § (1), (2), (3) bekezdéseire, a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdésére, a 2. § (4)-(8) bekezdéseire, a 3. § (1), (6) bekezdésére.
- A kereset**
- [15] A felperes elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megsemmisítését kérte az alperes perköltségben marasztalása mellett.
- [16] Arra hivatkozott, hogy nem hulladékbirtokos, nem hulladékkezelő és nem minősül ügyfélnek az eljárásban. Álláspontja szerint jogszabálysértően állapította meg a határozat, hogy a felperes bármilyen tevékenységet végzett az ingatlanon. A felperes ugyanis az eljárás során arról nyilatkozott, hogy az ingatlanon használt munkagépeket és hozzá a személyzetet bérbe adta a

felperesi érdekeltnek, köztük gépbérleti szerződés kötött. A felperes nem maga végezte a munkát. A Ptk. 6:331. § szerinti fogalma szerint az dolgok időleges használatának átengedése, azaz a bérbeadás tényénél fogva szükségszerű, hogy a bérbeadott gépekkel és munkaerővel az ingatlanon végzett műveleteket nem a felperes, hanem az azokat időlegesen használó felperesi érdekelt végezte el. Mindebből kifolyólag a felperes ügyféli minősége hiányzik. A felperes ügyféli minőségét az alperes a bizonyítékok és nyilatkozatok kirívóan okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, minthogy felperes nem minősült – ezen okból sem – hulladékbirtokosnak, illetve hulladékkezelőnek.

- [17] Előadta, hogy az alperes eljárása során a bérleti szerződést nem vette figyelembe, és a határozat indokolásában nem adta indokát annak, hogy a szerződést és bizonyítékokat a nyilatkozatok és bizonyítékok mérlegelése során miért mellőzte, ezzel megsértve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdését, illetve az officialitás elvéből adódóan nem folytatta le azokat az eljárási cselekményeket, amelyek az ellentmondó nyilatkozatok és bizonyítékok közötti ellentmondás feloldásához szükségesek. Emiatt az alperes megsértette az Ákr. 62. § (1) bekezdését, ugyanis a hatóság feladata az ellentmondásmentes és bizonyítékokkal kellően alátámasztott tényállás megállapítása.
- [18] A felperes kijelentette, hogy a felperesi érdekelt által 2023. március 7. napján csatolt, az okirat szerint 2023. március 1. napján kelt átadás-átvételi jegyzőkönyv valótlan adatokat tartalmaz, valótlan adattartalmú, a felperes részéről az ott rögzített nyilatkozat megtételre soha nem került sor, ilyen tartalmú nyilatkozatot felperes sohasem tett. A felperes semmilyen 2023. 03. 06. és 2023. 03. 07. napján csatolt jegyzőkönyvek szerinti nyilatkozatot nem tett.
- [19] Utalt arra, hogy a helyszínen tartózkodó, nyilatkozatot tevő [redacted] nem jogosult a felperes képviselőjére, így nyilatkozatai a bizonyítási eljárás során sem lettek volna figyelembe vehetőek mint a felperes által tett nyilatkozatok. Miután a felperes a gépeket, illetve a személyzetet csupán bérebe adta a felperesi érdekeltnek, a felperest e körben utasítási jog nem illette meg, a teljes munkaszervezés a felperesi érdekelt utasításai szerint zajlott, így ezen okból sem tehetett [redacted] a felperes képviselőjében nyilatkozatot, minthogy a felperes és a felperesi érdekelt között nem állt fenn olyan jogviszony (azaz vállalkozási jogviszony), ami alapján [redacted] bármilyen nyilatkozatot tehetett volna a felperes képviselőjében. Emiatt teljesen iratellenes, hogy a felperes mint ügyfél a felperesi érdekelt által 2023. március 6. és március 7. napján csatolt okiratokban bármilyen nyilatkozatot tett volna, az alperes iratellenesen állapította meg, hogy ezen okiratokban a felperes mint ügyfél nyilatkozott volna. [redacted] nem képviselhette a felperest, amit az alperesnek észlelnie kellett volna.
- [20] Kiemelte, hogy a felperesi érdekelt képviselője is úgy nyilatkozott, hogy nem adott utasítást a hulladékgazdálkodásra, ezzel saját maga is elismeri, hogy nem adott át hulladékot a felperesnek.
- [21] A felperes hivatkozott arra, hogy a felperesi érdekelt a perindítást követően arról nyilatkozott, hogy kizárólag okiratsablon került kitöltésre a terület átadásáról; a jogviszony kizárólag a gépek bérlésére vonatkozott, a munkavégzés az ő utasításai szerint történt, nem álltak vállalkozói jogviszonyban a felperessel és tudomással bír arról, hogy [redacted] nem rendelkezett jogosultsággal a felperes helyett nyilatkozattételre.

- [22] A felperes csatolta ezt a nyilatkozatot, valamint a Kőhalmi Bt. által kiállított hulladék befogadási nyilatkozatot, mely igazolja, hogy az inert hulladék a pécsi Quartz homokbányába, a szervesetlen jellegű hulladék a Biokom Kőkényi szeméttelpre került elszállításra. A hulladék birtokosa pedig ezen okiratok által is igazoltan nem a felperes, hanem a felperesi érdekelt volt, a hulladék elszállíttatását a felperesi érdekelt végezte, szervezte.
- [23] A felperes csatolta továbbá a felperesi érdekelt 2023. 06. 28. napján tett nyilatkozatát is, melyben a felperesi érdekelt elismeri, hogy ő a hulladék tulajdonosa, birtokosa, kezelője, továbbá megerősíti, hogy a felperes kizárólag mint a gépek bérbeadója kapcsolódik a perbeli eseményekhez. Mindezek alapján a felperes előadta, hogy nem minősülhetett ügyfélnek az eljárás során, hulladékot nem kezelt, az ingatlanon nem volt jelen képviselő útján sem, ezért a határozat jogszabálysértő.
- [24] A felperes hivatkozott továbbá arra, hogy nem hulladékártalmatlanítás, hanem legfeljebb hulladék áthalmazása történt az ingatlanon, amihez nincs szükség hulladékgazdálkodási engedélyre. Kifejtette, hogy a jogsértést önmagában az a körülmény is kizárja, hogy a határozat a Ht. 2. § (1) bek. 2. pontjába, a 43/2016. (VI.28.) FM rendelet (a továbbiakban: FM rendelet) 1. sz. mellékletének D1 pontjába ütközően állapította meg, hogy az ingatlanon végzett tevékenység ártalmatlanításnak minősül. Az alperes téves értelmezésével szemben a D1 pont a hulladék végleges jelleggel történő lerakását jelenti (pl. hulladéklerakóba), az átmeneti tárolás, az áthalmazás nem ártalmatlanítás.
- [25] Előadta, hogy az alperes a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, hogy ártalmatlanítás történt az ingatlanon, amikor azt rögzítette, hogy a megvalósított cselekmények elsődleges célja a hulladékoktól való „megszabadulás” volt, részben azok elásásával, részben pedig azok ráhalmazásával egy korábbról meglévő hulladékhalmozatra. Ezzel szemben senki nem nyilatkozott úgy, hogy a hulladék elásását végezte és az alperes is azt a munkafázist rögzítette, amikor tuskók és gallyak összehalmazása történt meg, mely ponton lehetőség volt a területen használható anyagok közül kiválogatni az oda nem illő anyagokat, tehát az alperes által rögzített munkafázisból egyéb adat hiányában nem következhet logikailag az, hogy ezt elásni kívánták a területen. A helyszíni eljárás során sem tettek a jelen lévők olyan nyilatkozatot, melyek arra irányultak volna, hogy a hulladékot el akarták volna ásni vagy végleges jelleggel a földben hagyni.
- [26] Az alperes hivatkozott a munkavégzés körülményeire is, ugyanakkor e körben is hiányos az indokolás, mivel e körben a határozat nem tárta fel, hogy a munkavégzés mely körülményeire alapítva állapította meg az alperes azt, hogy a cél a hulladék végleges lerakása, annak ártalmatlanítása volt.
- [27] Kiemelte azt is, hogy arra vonatkozóan sem merült fel adat, hogy a szomszédos ingatlanon lévő halom azért van ott, hogy a korábbi birtokos megszabaduljon a hulladéktól. Mivel a hulladék már eleve oda került elhelyezésre, nem volt cél a hulladékot máshova deponálni.
- [28] Hivatkozott arra, hogy a Kp. 79. § (1) bekezdés alapján jelen eljárásban megfordul a bizonyítási teher, így az alperest kell terhelje a tényállás valóságának bizonyítása, figyelemmel arra, hogy a felperes a fentiek szerint igazolta, hogy a megállapított tényállás iratellenes: a felperes nem járt el a helyszínen, jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatai nem a felperes nyilatkozatai, a

tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok ellentmondóak, kiváltképp a jegyzőkönyvek mondanak ellent a bérleti szerződésnek, valótlanak a jegyzőkönyvek, illetve a bizonyítékok mérlegelése hiányos, az alperes nem vette figyelembe a felperes által előadottakat, illetve a csatolt okiratokat.

- [29] Az alperes azt a kérdést egyáltalán nem vizsgálta, hogy a felperesi érdekelt tudott-e a munkavégzésről, illetve, hogy az a hozzájárulásával történt-e. Szintén semmilyen módon nem vizsgálta az alperes, hogy a felperesi érdekelt tudott-e vagy tudnia kellett-e az ingatlanon lévő hulladékról. Alperes nem szólította fel a felperesi érdekeltet a hulladék eltávolítására. Észrevételezte azt is, hogy egyebekben a gépkezelőnek a területen olyan munkát elvégezni nem volt oka, amire nem kapott utasítást, ezt az alperes szintén nem vizsgálta.
- [30] Vitatta, hogy az ingatlanon hulladék képződött volna felperes tevékenységével összefüggésben, mivel a felperes nem volt jelen, nem végzett munkát, hulladék sem volt a birtokában, nem tekinthető hulladéktermelőnek és hulladékbirtokosnak sem.
- [31] Kiemelte, hogy alperes egyáltalán nem vizsgálta az esetleges hulladék eredetét, tehát azt, hogy ténylegesen kinek a tevékenységéből keletkezett hulladék, különös figyelemmel arra, hogy a felperes alperes által sem vitatottan semmilyen olyan tevékenységet nem végzett, amiből hulladék keletkezett, legfeljebb a feltételelesen hulladéknak minősíthető anyag összehordása történt meg, tehát felperes tevékenységéből, illetve tevékenységével összefüggésben, ha még vállalkozóként is járt volna el, hulladék nem képződhetett, így hulladék birtokosának sem minősülhetett.
- [32] Állította, hogy alperes tudott arról, hogy az ingatlanon a tárgyi eseményeket megelőzően hulladék volt megtalálható, tehát tisztában volt azzal, hogy az ott lévő hulladék birtokosa és tulajdonosa a felperesi érdekelt, ami eleve kizárja, hogy a felperes ezen esetleges hulladékok tekintetében a hulladék birtokosának minősüljön. A határozat nem indokolja, hogy a felperes mikor, illetve mely cselekményével vált a hulladék birtokosává, ami az indokolási kötelezettség megsértését jelenti.
- [33] A Ht. 2. § 26. pontja szerinti hulladékgazdálkodás fogalma alá tartozó tevékenységek közül a felperes az ingatlanon egyiket sem végezte, hulladékot nem kezelt, nem birtokolt.
- [34] A felperes --- , a felperesi ügyvezető és a felperesi érdekelt meghallgatását indítványozta a perben.

A védírat

- [35] Alperes a keresetet elutasítását kérte a felperes perköltségben marasztalása mellett.
- [36] Álláspontja szerint a határozat megalapozott, jogszerű, és a felperes által a keresetlevélben megfogalmazott kifogások nem alkalmasak arra, hogy a hatósági döntés hatályon kívül helyezésének vagy megsemmisítésének alapjául szolgáljanak.
- [37] Kifejtette, hogy a közigazgatási szabályszegésért való felelősség a jogsértő magatartást tanúsító személyt terheli, márpedig azzal, hogy a felperes a területre két munkagéppel, egy gépkezelővel

és egy építésvezetővel felvonult és ott tereprendezési munkát végzett, mely közben gödröt mélyített a hulladék behelyezése céljából, vitathatatlanul megvalósította az engedély nélküli hulladékártalmatlanítási tevékenységet.

- [38] A helyszínen tetten ért cselekmény körülményeiről a jegyzőkönyvben építésvezető tett nyilatkozatot, aki az Ákr. 10. § (1) bekezdése alapján a hatósági ellenőrzés során - mint ellenőrzés alá vont személy - ügyfélnek minősült, így meghallgatása jogszerű volt a hatóság részéről. A jegyzőkönyvben felvett építésvezetői nyilatkozatok az ügyben jogszerűen felhasználhatók, és mivel az építésvezető magát a felperes alkalmazottjaként azonosította, és a megkötött szerződésben is megállapítható volt, hogy nyilvánvalóan a felperes érdekében, annak alkalmazottjaként végezte és végeztette el felperesi gépekkel és még egy felperesi alkalmazottal a munkát a helyszínen, ezek a körülmények felperes cégképviselőjének elismerő nyilatkozata hiányában is kellő bizonyítékul szolgálnak arra, hogy ténylegesen felperes valósította meg a per tárgyát képező cselekményt.
- [39] A felperes által a hatósági eljárás eljárást követően, utólag és elkésetten csatolt felperesi érdekelti nyilatkozat a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdése alapján nem vehető figyelembe, mindamellett nem annulálja azt a valós tényhelyzetet, hogy a munkálatok tényleges végzője a felperes volt.
- [40] Az ingatlantulajdonos felelőssége a hatósági eljárásban csak a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) 102/A. § (9) bekezdése tükrében vizsgálható, mely szabály szerint a megbízott által ilyen minőségében okozott környezetveszélyeztetésért vagy környezetkárosodásért a megbízó a megbízottal egyetemlegesen felel, azonban jelen esetben környezetveszélyeztetés vagy környezetkárosodás - azok törvényi definíció szerinti értelmében - nem valósult meg.
- [41] Az alperes álláspontja szerint a felperesi érdekelt elismerő, illetve felelősségvállaló nyilatkozata a felperes számára polgári jogi jogalapot teremt követelés támasztására a felperesi érdekelttel szemben, ennek vizsgálata és eldöntése azonban a felek közti vita esetén polgári bírósági útra tartozik.
- [42] Alperes álláspontja szerint nyilvánvalóan téves hivatkozás a felperes részéről, hogy a felperes jelen sem volt a helyszínen azáltal, hogy cégképviselőre jogosult személy ott nem jelent meg, hiszen a jogi személy által kifejtett tevékenység értelemszerűen nem azonos a cégképviselő által kifejtett tevékenységgel.
- [43] Kifejtette a Ht. 2. § (1) bekezdés 32. és 24. pontja alapján, hogy a felperes tévesen azonosítja kizárólag az eredeti hulladéktermelőt a hulladék birtokosával. A jelen ügyben amellet, hogy a tereprendezés során frissen keletkezett zöldhulladék tekintetében a felperes eredeti hulladéktermelői minősége nem lehet vita tárgya, le kell szögezni, hogy alperes nem állította, hogy a perbeli ingatlanon mozgatott, elvermelt, majd visszatermelt hulladékok ipari eredetű része eredetileg is a felperestől származott volna. Azzal viszont, hogy a felperes ezeket a hulladékokat manipulálta, egymással való keveredésüket okozva mozgatta, halmozta, stb., a törvényi definíció alapján jogi értelemben hulladéktermelővé vált, de mindenképpen nyilvánvalóan birtokolta őket, azokkal engedély nélküli kezelési műveletet végzett, illetve azok egy részét a szomszédos ingatlanra jogellenesen elhelyezte, tehát hulladékbirtokosi minőségre tett szert. Mivel a jogsértést elkövető személy felelős a jogsértésével előállt jogellenes helyzet

megszüntetéséért, a hatóság jogszerűen kötelezhette a felperest az ingatlanon lévő, a jogsértés tárgyát képező hulladékok szabályszerű kezelésére a hulladékbirtokosra vonatkozó szabályok szerint.

- [44] A Ht. 2. § (7) bekezdése alapján háttérjogszabályként a Ptk. alkalmazható, amely szerint a birtoklás egy tényhelyzet, és mindenki birtokos, aki a dolgot fizikailag hatalmában tartja, továbbá nem kizárt adott dolog tekintetében a több személy általi közös birtoklás (pl. főbirtokos - albirtokos), így alperes álláspontja szerint, habár felperes bizonygatja, hogy a felperesi érdekelt a valódi hulladékbirtokos a jelen ügyben, a felperesi érdekelt kapcsán vizsgálható birtokviszonyok a felperes polgári jogi birtoklására oly módon semmiképp nem hathatnak, hogy a felperesi érdekelt hulladékbirtokosi minősége a felperes hulladékgyűjtési hatósági jellegű hulladékbirtokosi minőségét kizárná.
- [45] Utalt arra, hogy a hulladék szabályszerű kezelése - bárki is valósítja azt meg - a hatóság részéről mindenképpen elfogadható, mert a hatóság tevékenysége éppen elsődlegesen arra irányul, hogy minden hulladék szabályszerű kezelése megvalósuljon. A hatóság nyilván nem hozatja vissza adott esetben a lerakóból a hulladékot csak azért, mert nem az juttatta be oda, akinek elsődleges kötelessége lett volna, pláne, ha az eljuttató részéről az eljuttatás kötelezettsége jogszabály által ugyancsak megalapozható, és ez minden szituációra igaz, amikor valaki a birtokában lévő hulladékot, hisz hulladékbirtokos, szabályosan leadja. A nem a felperes nevére szóló hulladékgyűjtési bizonylatok így semmilyen releváns összefüggésben nincsenek azzal, hogy felperes a jogsértő cselekményt megvalósította-e vagy sem.
- [46] Alperes nem ért egyet azzal az érveléssel, hogy a hulladék ártalmatlanítása nem valósult volna meg. A tényeknek ellentmondó felperesi állítás, hogy csak zöldhulladékok (tuskók, gallyak) kerültek a mélyített gödörbe, hiszen fotókkal dokumentált, hogy ipari jellegű hulladék (pl. big-bag zsákok) is visszatermelésre kerültek a hulladékok kiemelésekor. A rendelkezésre álló adatokkal, az ügy körülményeivel pedig teljesen ellentmondó és okszerűtlen, egyúttal valótlan az a felperesi hivatkozás, hogy a hulladékok csak amiatt kerültek „időlegesen” a gödörbe, hogy onnan a felperes azokat elszállítsa. A hatóság részéről pusztán tereprendezésnek és áthalmazásnak minősíteni a hulladék „elsüllyesztését” egy frissen kiásott 50 m³-es szabályos földmedrű gödörben a valóságtól elrugaszkodott következtetés lenne, és okkal lenne kifogásolható, hogy a hatóság a közérdekvédelmi feladatát nem szakszerűen és részrehajlásmentesen látja el, hiszen nyilvánvaló, hogy mire szolgál a gödörásás és abban a hulladékok vegyes, ömlesztett elhelyezése.
- [47] A hulladék ártalmatlanítás megvalósításához nem szükséges sem az, hogy felperes ezt a szándékát expressis verbis kinyilvánítsa, sem az, hogy a hulladék ténylegesen betakarásra és elfedésre kerüljön. A felperes javára - a jogsértés alól felmentő jelleggel - semmiképp sem értékelhető, hogy a tettenérés és a rendőrségi jelenlét hatására visszaszedte a gödörből az oda elhelyezett hulladékokat.
- [48] Az alperes kérte továbbá a felperes bizonyítási indítványainak elutasítását a Kp. 78. § (4) bekezdésére hivatkozással. Kifejtette, hogy érdemi relevanciával nem bírnak olyan személyes nyilatkozatok, amelyek korábról egyébként már rendelkezésre állnak, így az építésvezető és a felperesi érdekelt már a hatósági eljárásban is megtette nyilatkozatát, utólagos „visszavonások”, a korábbiakkal ellenkező állítások, a tett jogkövetkezményeinek most már biztos ismeretében

és azok elhárítási szándékával oly módon, hogy mostanra az érintettek felismerték, mit kellett volna eredetileg mondani, az ügy érdemi megítélésén már nem változtathatnak.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [49] A kereset az alábbiak szerint alaptalan.
- [50] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) és (2) bekezdései alapján a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálja. A bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.
- [51] A bíróság a fenti tényállást a per adatai alapján állapította meg a bizonyítékoknak a Kp. 78. § (2) bekezdése szerinti mérlegelésével.
- [52] A Kp.89. § (1) bekezdés a) pontja szerint ha a bíróság a jogsértést – a kereset alapján vagy hivatalból – megállapítja, a közigazgatási cselekményt megváltoztatja, megsemmisíti, hatályon kívül helyezi, illetve az általános hatályú rendelkezésnek az ügyben való alkalmazását kizárja.
- [53] A Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bíróság a közigazgatási cselekményt – a közlésére visszamenőleges hatállyal – megsemmisíti, ha a megelőző eljárás lényeges szabályainak megszegésével okozott jogsérelem a perben nem orvosolható.
- [54] A perben a bíróságnak arról kellett döntenie, hogy az alperesi határozat a felperesi keresetben előadottak alapján jogszerűnek minősül-e. A bíróság e körben azt vizsgálta, hogy jogszerűen kötelezte-e az alperes a felperest engedély nélkül végzett hulladék ártalmatlanítási tevékenysége miatt hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére. E körben a bíróságnak vizsgálnia kellett a felperes ügyféli minőségét és a perbeli ingatlanon végzett tényszerű tevékenységét. A felperes a bírságot jogalapjában vitatta.
- [55] A Ht. 2. § (1) bekezdés 23. pontja alapján hulladéknak minősül bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválí, megválni szándékozik vagy megválni köteles.
- [56] A Ht. 2. § (1) bekezdés 2. pontja szerint ártalmatlanításnak minősül minden olyan kezelési művelet, amely nem hasznosítás; a művelet abban az esetben is ártalmatlanítás, ha az másodlagos jelleggel anyag- vagy energiakinyerést eredményez.
- [57] A Ht. 2. § (1) bekezdés 32. pontja szerint hulladéktermelő: akinek tevékenységeiből hulladék képződik (eredeti hulladéktermelő), vagy bárki, aki előkezelést, keverést vagy egyéb olyan kezelési műveletet végez, amely a hulladék jellegében vagy összetételében változást eredményez.
- [58] Az FM Rendelet 1. § (1) bekezdésben foglaltak szerint az ártalmatlanítási műveletek - nem teljes - listáját az 1. melléklet tartalmazza. Az FM Rendelet 1. mellékletében szerepel a D1 Lerakás a talaj felszínére vagy a talajba (például hulladéklerakás), mint kezelési művelet.

- [59] A Ht. 17. § (1) bekezdése szerint ártalmatlanítási művelet – ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik – a hulladékgazdálkodási hatóság által kiadott hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető.
- [60] A Ht. 31. § (1) bekezdése értelmében a hulladékbirtokos gondoskodik a hulladék kezeléséről.
- [61] Az Ákr. 10. § (1) bekezdése szerint ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.
- [62] A felek között nem volt vitatott, hogy a felperes gépei és alkalmazottai végezték a tereprendezési munkákat az ingatlanon. Ezen tény alapján a helyszínen eljáró alperesi ügyintézők a felperes alkalmazottai által végzett tevékenységet ellenőrizhették, függetlenül attól, hogy a felperes és a felperesi érdekelt között milyen jogviszony alapján került sor a munkálatok elvégzésére. A helyszínen eljáró ügyintézők az ingatlanon dolgozó személyeket meghallgathatták, az általuk előadottakat és saját észlelésüket jegyzőkönyvben rögzíthették.
- [63] A felperes alkalmazottai közül ..., mint alkalmazott, a helyszínen nyilatkozhatott, az általa elmondottakat, mint a munkafolyamatot végző személy nyilatkozatát az alperes felhasználhatta eljárása során. Az, hogy ... esetlegesen tévesen építésvezetőként szerepel a határozatban, az általa tett nyilatkozat tartalmán nem változtat. Nem a felperesi gazdasági társaság nevében tette meg nyilatkozatát és nem a felperes üzleti ügyeivel kapcsolatban, hanem az általa végzett tevékenységről adott számot, ezért nincs jelentősége annak, hogy nem a felperes képviselője, hogy képviselési joggal nem rendelkezik.
- [64] A felperesi érvelés, miszerint a felperes nem végzett tevékenységet az ingatlanon, nem értelmezhető, hiszen a felperes gépei és alkalmazottai végezték a tereprendezési feladatokat. A szemle során az ingatlanon tartózkodtak, az alperes által ártalmatlanítási tevékenységként jelzett munkálatot a felperes gépeivel valósították meg, ezért az ellenőrzés során ügyfélnek minősülhetett.
- [65] Az ellenőrzést, szemlét követően az alperes a felperessel, mint a cselekményt megvalósító jogi személlyel szemben indította meg hivatalbóli eljárását. A felperes és a felperesi érdekelt is vitatta ezt, mindketten azzal érveltek, amennyiben az alperes a hulladék birtokosát kötelezi bírsággal, a felperesi érdekelt ellen kellett volna eljárást indítania.
- [66] A bíróság álláspontja szerint az alperes a helyszínen rögzített adatokból, az ellenőrzési eljárás során beszerzett egyéb bizonyítékokból nem a megfelelő tényállást állapította meg, így nem a megfelelő következtetéseket vonta le határozatában. Az alperes úgy jelölte határozatában is, hogy tetten érte a felperes alkalmazottait, akik hulladékot helyeztek el egy általuk kiásott gödörbe, mely cselekvést ártalmatlanítási műveletként definiáltak.
- [67] ... helyszínen rögzített nyilatkozata és a rendőrségi eljárás során tett vallomása, valamint a felperesi érdekelt nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy az ingatlanról a gyökérzet, fahulladék, tuskók kiszedését végezték, mely során azok deponálását kívánták megoldani a gödörbe helyezéssel. A terület megtisztítása volt a feladata a felperes alkalmazottainak, akik a munkavégzés során a kiszedett hulladék egy részét kitolták a terület szélére az út mellé, másik részét pedig egy gödörbe tolták. Semmi nem utalt azonban arra, hogy

a fellelt hulladékot el akarták volna ásni vagy hogy végleges szándékkal helyezték azt el az ingatlan szélén. Az alperes a helyszíni szemle idején nem volt abban a helyzetben, hogy észlelés alapján ezt megállapítsa. A helyszínre érkező felperesi érdekelt nyilatkozata is ennek ellenkezőjét támasztja alá.

- [68] A tényállás tisztázás körében az alperes nem vizsgálta, hogy a hulladék hogyan, mikor, honnan kerülhetett oda. A felperesi érdekelt előadása, miszerint a gödör kiásása közben a föld alól került elő a nem növényi eredetű hulladék, a csatolt fotók alapján – mely egy csupán növénymaradványokkal rendelkező területről készült –, elképzelhető. Amennyiben a tereprendezés során bukkantak a hulladék egy részére, annak fellelése, kiásása és visszadeponálása – a bíróság álláspontja szerint nem teszi a felperest hulladékbirtokossá. Az ingatlanon fellelt hulladék birtokosa – annak korábbi tulajdonosa, birtokosa ismeretének hiányában – a felperesi érdekelt, mint ingatlantulajdonos. A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy nem volt hulladékbirtokos, így a hulladékbirtokost a Ht. 31. § (2) bekezdése alapján terhelő kötelezettségek rajta nem kérhetőek számon.
- [69] A határozat a Ht. 61. § (1) és (2) bekezdését is felhívja a felperes által megvalósított magatartás szempontjából.
- [70] A Ht. 61. § (1) bekezdése értelmében hulladéktól a 31. §-ban meghatározottakra figyelemmel, csak kijelölt vagy arra fenntartott helyen, a környezet veszélyeztetését kizáró módon lehet megválni. Nem mentesül a hulladék birtokosára, illetve tulajdonosára vonatkozó szabályok alól az, aki a birtokában, illetve a tulajdonában lévő hulladéktól nem az e törvényben meghatározott kötelezettségek teljesítésével válik meg.
- [71] A Ht. 61. § (2) bekezdése értelmében az ingatlanon más által, az ingatlantulajdonos hozzájárulása nélkül, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett vagy elhagyott hulladék elszállításának és kezelésének kötelezettsége (a továbbiakban: elhagyott hulladék felszámolása) - a hulladékgazdálkodási hatóság bírságot, valamint kötelezést megállapító közigazgatási hatósági döntésének véglegessé válásától számított tizenöt napon belül - a hulladék tulajdonosát vagy korábbi birtokosát terheli.
- [72] A fenti jogszabályi helyek alapján az alperes tévesen minősítette a felperes tevékenységét szabályszegésnek. A felperes egy bérleti szerződés alapján biztosított eszközöket a felperesi érdekeltnek, az ingatlanon a felperesi érdekelt kérésére, annak utasításai alapján, az ő érdekében járt el, ezért fel sem merülhet az, hogy hulladékbirtokosként kellene eljárnia a felperesi érdekelt ingatlanán felelhető hulladékok esetében. Az ingatlanon található bármely hulladék kiszedése, kiemelése és az ingatlanon történő deponálása nem tekinthető úgy, mintha a felperes meg kívánna válni a hulladéktól, vagy a felperesi érdekelt hozzájárulása nélkül helyezne el hulladékot az ingatlanon. Az ingatlanon lévő növényi eredetű hulladék kitermelése nem értelmezhető úgy, mintha a felperes hulladékot helyezne el az ingatlanon.
- [73] A bíróság álláspontja szerint az alperes az ártalmatlanítást, mint hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető tevékenységet a felperes esetében nem megfelelően értelmezte. Az FM Rendelet D1 Lerakás a talaj felszínére vagy a talajba (például hulladéklerakás) kategóriája kezelési műveletet jelöl, a leadott hulladék elhelyezését, mely tevékenység csak engedély birtokában végezhető. A felperes ezzel szemben a hulladékot kitermelte és elhelyezte ugyanazon ingatlanon azzal a szándékkal, hogy azt onnan majd a felperesi érdekelt elszállíttatja.

- [74] Rámutat a bíróság arra, hogy a felperesi érdekelt a hulladék elszállítását elvégezte, a felperes már keresetleveléhez csatolta azokat a dokumentumokat, melyek igazolják, hogy a felperesi érdekelt a fellelt hulladékot – állítása szerint még annál többet is – megfelelő lerakóhelyre elszállította.
- [75] Az alperes azzal érvel határozatában, hogy jelenléte akadályozta meg a hulladék elását, azonban ezt tényként kezelni a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehet. Semmilyen erre vonatkozó bizonyítékot nem jelölt meg az alperes, kizárólag feltételezésen alapul azon megállapítása, hogy a felperes célja a hulladékoktól való megszabadulás volt részben azok elásával, részben egy korábbi hulladékhalmazra ráhalmazással. A védiratban is csak arra hivatkozik az alperes, hogy okszerűtlen lenne egy gödör kiásása csak abból a célból, hogy időlegesen tároljon benne hulladékot a felperes.
- [76] A hulladék elása tényszerűen nem igazolt, és az ingatlanon fellelt hulladékok egy helyre gyűjtése sem tekinthető a hulladéktól megválásnak, ezért a bíróság a felperes vonatkozásában a Ht. 31. §-ába és a 61. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző szabályszegés megvalósítását nem találta igazoltnak.
- [77] Az alperes nem értékelte a bérleti szerződés létét, mivel annak jelentőséget nem tulajdonított, a felperest tekintette hulladékbirtokosnak. Ezzel a bíróság nem értett egyet, de a felperes ezen minősége hiányában is – a megvalósított cselekmény okán – ügyfél lehetett az eljárásban. Az eljárás során azonban az alperes nem megfelelően értékelte a felperesi cselekményt, ezért a felperes vonatkozásában a határozatban megjelölt jogszabálysértések nem álltak fenn.
- [78] A felperes bizonyítási indítványainak teljesítésére nem került sor, mivel helyszínen tett nyilatkozata a határozatból ismert volt, a felperesi érdekelt személyesen járt el a perben és a felek jogai illetik meg, ezért önként is tehetett nyilatkozatot, míg a felperes ügyvezetőjének személyes meghallgatására a felperesi nyilatkozatok birtokában nem volt szükség.
- [79] Fentiekre figyelemmel a bíróság a Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja és a 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

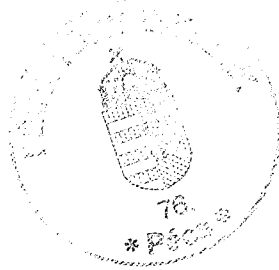
Zárórész

- [80] A peresztes alperestől a felperes perköltséget igényelt, melynek összegét a bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet szerint kérte megállapítani. A perköltség összegét a bíróság a rendelkező részben rögzítette arra figyelemmel, hogy a perben két érdemi irat került benyújtásra és a felperes két tárgyaláson képviseltette magát.
- [81] A felperesi érdekelt perköltséget nem igényelt és nem is igazolt, ezért vonatkozásában a bíróságnak perköltségről nem kellett rendelkeznie.
- [82] A peresztes alperest terheli a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 101. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése értelmében a feljegyzett illeték megfizetése, melynek összegét a bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.)

62. § (1) bekezdés h) pontja és az Itv. 45/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Az alperesnek azonban személyes illetékmentessége (Itv. 5. § (1) bekezdés c) pont) révén az illetéket megfizetnie nem kell, a feljegyzett illeték az állam terhén marad.

[83] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Pécs, 2023. december 6.

bíró

Gábor
titkárság